

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W GDAŃSKU**

RGD. 61-59/03/04/WW

Gdańsk, dnia 06 sierpnia 2004r.

Decyzja nr RGD. 5/2004

Na podstawie art. 23d w związku z art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2003r., Nr 86, poz. 804 ze zm.) oraz stosownie do treści art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 ze zm.) – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego na wniosek Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Słupsku przeciwko przedsiębiorcy X w G. stwierdza się, że zarzucane przez Wnioskodawcę praktyki określone we wniosku z dnia 15 grudnia 2003r., nie naruszają zbiorowych interesów konsumentów.

UZASADNIENIE

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Prezesem lub organem antymonopolowym) wpłynął wniosek Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Słupsku (zwanego dalej Rzecznikiem lub skarżącym) o wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, przeciwko przedsiębiorcy X w G. (zwaną dalej Spółką lub zamiennie skarżonym).

Zdaniem Rzecznika, praktyki te polegałyby na niedopełnieniu przez Spółkę:

- ✓ „*obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej zmianie rodzaju gazu z zaazotowanego GZ-35 na wysokometanowy GZ-50 i skutkach finansowych planowanej zmiany dla indywidualnych odbiorców gazu*”,
- ✓ „*obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej podwyżce cen gazu wysokometanowego GZ-50 i skutkach finansowych planowanej podwyżki dla odbiorców komunalnych gazu*”.

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL. (058) 346-29-32, TEL/FAX (058) 346-29-33, TEL. CENTRALA (058) 301-50-21

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

W uzasadnieniu wniosku Rzecznik poinformował m.in., iż:

W dniu 19 sierpnia 2003r. Spółka dokonała w sieci gazowej S. w sieciach gazowych innych miejscowości zmiany gazu ziemnego zaazotowanego podgrupy GZ-35 na gaz wysokometanowy podgrupy GZ-50. Pierwsze informacje na ten temat, zamieszczone przez dostawcę gazu w lokalnych mediach, pojawiły się w pierwszej dekadzie miesiąca sierpnia 2003r. i „nie odnosiły się do jej skutków finansowych dla indywidualnych odbiorców, gdyż PSG skrzętnie ukrywała te wiadomości”.

Spółka nie przekazała także informacji o skutkach finansowych wymiany gazu władzom samorządowym miasta. Prezydent Miasta Słupska został powiadomiony jedynie o zmianie rodzaju gazu w dniu 14 sierpnia 2003r.

Pierwsze sygnały nt. oceny skutków finansowych, w ocenie Rzecznika, wymuszonej przez media, ukazały się dopiero w przeddzień dostaw nowego rodzaju gazu. W dniu 18 sierpnia 2003r. dziennik „Głos Słupski” zamieścił wypowiedź przedstawiciela Spółki, z której odbiorcy mogli wywnioskować, iż cena nowego rodzaju gazu wzrośnie o ok. 8%. Podobne przeświadczenie o skali podwyżki za nowy rodzaj gazu wynieśli radiosłuchacze lokalnej rozgłośni „Radia Gdańsk” w wywiadzie z pracownikami Spółki.

Na początku października 2003r. odbiorcy gazu, za pośrednictwem mediów otrzymali informację, iż od dnia 1 października 2003r. wzrosła cena gazu wysokometanowego GZ-50, ponieważ Prezes URE decyzją z dnia 16 września zatwierdził nową taryfę dla paliw gazowych, zawierającą wyższe ceny i stawki opłat dla odbiorców. Decyzja ta miała oznaczać „wzrost średniej ceny gazu wysokometanowego o 2%”. Następne sygnały odnośnie opłat za gaz, ale pochodzące już bezpośrednio ze Spółki stanowiły, że „w zależności od grupy taryfowej maksymalny wzrost ceny dla odbiorców komunalnych wyniesie 8,6%”.

W listopadzie 2003r. odbiorcy otrzymywali już nowe rachunki, na odwrocie których podano lakoniczną informację odnoszącą się jedynie do „zmiany ceny i stawki opłat za gaz wysokometanowy i usługę przesyłową. W zamieszczonej tabeli podano jedynie nowe, wyższe ceny jednostkowe netto za gaz wysokometanowy”.

W opinii Rzecznika, z powyższych informacji, „które były niepełne i przedstawione w zawiły sposób, konsumenci wnioskowali, że w związku ze zmianą rodzaju gazu ich opłaty wzrosną o ok. 8 %, a podwyżka nowego rodzaju gazu wyniesie maksymalnie 8,6%, czyli łączny wzrost ceny jednostkowej nie przekroczy 16,6%”.

Uzasadniając złożony wniosek informował on ponadto, iż „kwoty jakimi zostali obciążeni w otrzymanych rachunkach nie odpowiadały zapowiadnemu wzrostowi cen, gdyż za porównywalną wielkość zużytego gazu przed i po podwyżkach musieli zapłacić około 70% więcej, gdyż mniej więcej o tyle wzrosła jednostkowa cena gazu”.

Na dowód tego, że cena jednostkowa gazu wzrosła o ponad 70%, Rzecznik przedstawił zestawienie stawek opłat za gaz w dwóch grupach taryfowych (Z-1) i (W-1):

	Z-1	W-1
Cena za gaz w zł/m ³	0,3100	0,5170
Opłata przesyłowa zmienna w zł/m ³	0,2255	0,3980
Razem w zł/m ³	0,5355	0,9150
Wzrost ceny jednostkowej w zł/m ³ (0,9150–0,5355)=0,3795; 0,9150:0,5355%=		

70,9%.

Przy powyższych obliczeniach Rzecznik nie wziął pod uwagę opłat: przesyłowej i abonamentowej, bo w jego ocenie mają one „znikomy wpływ na ostateczne obciążenie finansowe konsumentów za zużyty gaz”.

„Konsumenci oburzeni tak znacznym wzrostem cen opłat za gaz zaczęli masowo reklamować nadmierny wzrost ceny jednostkowej w stosunku do publicznych zapowiedzi wygłaszanych przez PSG”. Nie zgadzali się również z argumentacją Spółki, że nowy rodzaj gazu (wysokometanowy) jest o 30% bardziej kaloryczny niż GZ-35 i w związku z tym jego zużycie dla osiągnięcia porównywalnych efektów grzewczych powinno być o tyle mniejsze.

W ocenie Rzecznika Spółka jest odpowiedzialna za to, że konsumenci nie otrzymali rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o faktycznych finansowych skutkach zmiany rodzaju gazu i podwyżce jego cen. Konsumenci jako indywidualni odbiorcy w przeważającej większości nie znają się i nie muszą się znać na technicznych i jakościowych parametrach różnych rodzajów gazu ziemnego i ich wpływu na wielkość jego zużycia i ponoszone w związku z tym opłaty. Spółka, jak każdy przedsiębiorca jest zobowiązana do przekazania konsumentom wszystkich niezbędnych informacji w taki sposób, aby nie mieli oni żadnych wątpliwości np. co do skutków wprowadzanych zmian jakościowych świadczonych im usług i wielkości wprowadzonych podwyżek.

Publiczne oświadczenia Spółki, że w związku ze zmianą rodzaju gazu opłaty wzrosną tylko o 8% i o 2% średnio wzrośnie cena gazu wysokometanowego utwierdziły konsumentów w przekonaniu, że o takie wielkości wzrosną ostatecznie opłaty.

W ocenie Rzecznika, przekazywane wyjaśnienia Spółki, iż gaz wysokometanowy GZ-50 jest o 30% bardziej kaloryczny od gazu zaazotowanego GZ-35, co powinno skutkować zmniejszeniem zużycia gazu GZ-50 mija się z prawdą. W rzeczywistości zużycie GZ-50 jest porównywalne z zużyciem gazu GZ-35 dla „osiągnięcia podobnych skutków grzewczych”.

Rzecznik przedstawiając powyższą argumentację, uzasadnienia złożonego wniosku, wniósł „o zakazanie stosowanych przez Spółkę praktyk”. Ponadto domagał się nakazania Spółce, udzielenia odbiorcom takich bonifikat „cenowych”, aby wzrost ponoszonych opłat za zużywany gaz wysokometanowy GZ-50 nie był większy niż 16,6% w stosunku do opłat ponoszonych uprzednio za gaz zaazotowany G-35.

Organ antymonopolowy w dniu 29 grudnia 2003r. wydał postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie ustalenia, czy działania X w G. nie naruszają przepisów ustawy antymonopolowej oraz innych ustaw mających za zadanie ochronę konsumentów i wezwał Spółkę do szczegółowego ustosunkowania się do zarzutów przedstawionych we wniosku Rzecznika.

Spółka w odpowiedzi skierowanej do Urzędu poinformowała m.in., iż zmiana rodzaju paliwa gazowego nastąpiła w dniu 19 sierpnia 2003r., była zgodna z harmonogramem zmian przyjętym przez Y oraz dotyczyła odbiorców w G. – w Rozdzielniach Gazu w S., U. i S.

Decyzja o zmianie rodzaju paliwa podyktowana była przede wszystkim wymogami energetycznymi kraju, gdyż tylko gaz wysokometanowy może być dostarczany w ilościach zapewniających pokrycie rosnącego zapotrzebowania odbiorców. Złoża krajowe gazu zaazotowanego mają małą wydajność i pozostanie przy ich wykorzystywaniu uniemożliwiłoby nie tylko zaspokojenie bieżących potrzeb, ale także gazyfikację nowych obszarów, w szczególności obszarów Polski północno-zachodniej.

Zmiana rodzaju gazu na terenie S., U. i i S. wyeliminuje dotychczasowe problemy z zapewnieniem ciągłości dostaw dla odbiorców tego regionu. Ponadto przez wyższą kaloryczność gazu uzyskuje się wyższą przepustowość energetyczną gazociągów, co umożliwi przyłączanie nowych odbiorców.

Z uwagi na jednostronne zasilenie w gaz tego regionu niemożliwe było etapowe przeprowadzenie zmiany rodzaju gazu. Stąd też akcja ta objęła jednocześnie znaczną grupę klientów.

Koszty zmiany rodzaju gazu zostały pokryte przez Y.

Spółka uznała zarzuty przedstawione we wniosku o wszczęcie postępowania przez Rzecznika za bezpodstawne, ponieważ podjęła działania mające na celu udzielenie konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej zmianie rodzaju gazu oraz o zmianie taryfy dla gazu wysokometanowego, jak również wyjaśniła przewidywane skutki finansowe dla indywidualnych odbiorców.

Działania te przedstawiały się następująco:

W miesiącu grudniu 2002r. rozpoczęto inwentaryzację na terenie rozdzielni S., S. i U. i, która obejmowała: urządzenia u odbiorców gazu, reduktory gazowe, gazomierze oraz prace niezbędne do wykonania na sieci gazowej. Inwentaryzacji podlegało łącznie Z odbiorców. O fakcie zamiany rodzaju gazu zostali poinformowani listownie. Inwentaryzację zakończono w dniu 15 maja 2003r.

Akcja informacyjna polegała na bezpośrednim wręczaniu odbiorcom ulotek informacyjnych, przesyłaniu ulotek wraz z fakturami za gaz, zamieszczeniu w lokalnej prasie ogłoszeń o przystąpieniu do prac związanych z zamianą gazu, poinformowaniu odrębnymi listami lokalnych Zarządów Spółdzielni Mieszkaniowych, Administracji Budynków i Wspólnot Mieszkaniowych.

W dniu 6 sierpnia 2003r. zostały wysłane pisma szczegółowo informujące o zmianie rodzaju gazu w sieci gazowej i planowanej akcji adaptacji urządzeń gazowych u odbiorców gazu do następujących instytucji: Prezydent Miasta Słupska, Komenda Miejska Policji w Słupsku, Straż Miejska w Słupsku, Straż Pożarna w Słupsku, Burmistrz Miasta Sławno, Komisariat Policji w Sławnie, Straż Pożarna w Sławnie, Burmistrz Miasta Ustka, Urząd Miasta i Gminy Ustka, Straż Miejska w Ustce, Komisariat Policji w Ustce, Straż Pożarna w Ustce.

Przed wprowadzeniem do sieci gazu GZ-50 w lokalnych mediach S., S. i U. ukazały się ogłoszenia informujące o dokładnym terminie zamiany gazu oraz zasadach postępowania przy użytkowaniu urządzeń, zapewniających bezpieczne korzystanie z gazu.

Z inicjatywy Spółki przeprowadzono akcję informacyjną wśród dziennikarzy. O zmianie rodzaju gazu łącznie z prognozowanym skutkiem finansowym informowano poprzez rozmowy telefoniczne, informacje pisemne i pełnienie dyżurów w redakcjach radiowych i prasowych. Artykuły prasowe przedstawiono w załącznikach.

Pracownicy Spółki pełnili dyżury w punktach obsługi klienta udzielając wszelkich informacji związanych z zamianą rodzaju gazu.

Spółka poinformowała o podjętych działaniach związanych z wprowadzeniem nowej taryfy.

Do końca września 2003r. odbiorcy rozliczani byli według taryfy Y Nr 1/2002 zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki DTA-882/652-B/6/2002/AK z dnia 15 marca 2002r. Taryfa ta z uwagi na wcześniejsze uwarunkowania i zaszłości nie wyeliminowała całkowicie efektu subsydiowania skrośnego po-

między rodzajami gazu. Opłaty za gaz zaazotowany nie pokrywały wszystkich kosztów związanych z przesyłaniem, dystrybucją oraz obrotem tego rodzaju paliwa gazowego i w związku z tym odbiorcy gazu zaazotowanego byli subsydiowani przez odbiorców gazu wysokometanowego. Od dnia 1 października 2003r. wszyscy odbiorcy Spółki rozliczani są zgodnie z Taryfą dla gazu wysokometanowego Nr 1 zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki DTA-822/4250-A/2/2003/AK z dnia 16 września 2002r. Następnie Spółka, zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, obrotu paliwami gazowymi, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci gazowych oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. z 2000r. Nr 77, poz. 877), poinformowała swoich klientów, poprzez umieszczenie ogłoszeń w prasie, umieszczenie taryfy na stronie internetowej, zamieszczenie informacji na odwrocie faktur za gaz, udostępnienie tekstu taryfy w punktach obsługi klienta, przesłanie taryfy do odbiorców pobierających powyżej 10 m³ gazu na godzinę.

Zdaniem Spółki, aby wyznaczyć prawidłowo skutki finansowe procesu zmiany rodzaju gazu i wprowadzenia nowej taryfy odbiorcom S., S. i U. (a czego Rzecznik nie uczynił), należałoby przede wszystkim:

- ✓ uwzględnić abonament oraz stałą opłatę przesyłową w całkowitych opłatach za gaz, gdyż brak tych dwóch składników, może, w zależności od ilości zużywanego gazu oraz przynależności do grupy taryfowej, może wahać się od kilku do kilkudziesięciu procent (np. średni udział tych opłat w grupie taryfowej W-1 wynosi a %),
- ✓ porównać opłaty uiszczane przez konsumenta przed zmianą rodzaju gazu i zmianą taryfy oraz należałoby przeanalizować zmianę opłat dla porównywalnych danych stanowiących podstawę do wyliczenia faktury, czyli dla tych samych okresów rozliczeniowych oraz odpowiadających sobie objętości dostarczanego gazu,
- ✓ dokonać rozliczeń za gaz w okresach rozliczeniowych porównywalnych ze sobą, czyli okres rozliczeniowy powinien dotyczyć takiej samej liczby miesięcy, takiej samej liczby stawek abonamentowych i stałych opłat przesyłowych.

Ponadto w stosunku do opłat związanych z ilością dostarczonego gazu (opłata za paliwo gazowe oraz zmienna opłata przesyłowa) należałoby także uwzględnić różnice w kaloryczności obu rodzajów gazu. Oba rodzaje gazów należy traktować jako zupełnie inne produkty, dostarczające różną ilość energii (analogicznie np. do węgla i koks, które mimo takiego samego głównego składnika palnego, wytwarzają różną ilość ciepła przy spalaniu tej samej masy). W związku z tym należy objętość jednego rodzaju gazu przeliczyć na objętość drugiego rodzaju, stosując jako punkt odniesienia ilość energii zawartej w 1 m³ gazu. Zgodnie z tą zasadą w całej grupie kapitałowej Y stosuje się następujący przelicznik: 1,4 m³ (lub 1,394 m³) gazu zaazotowanego GZ-35 odpowiada 1 m³ gazu wysokometanowego GZ-50.

Wyższą kaloryczność gazu wysokometanowego potwierdza również porównanie ilości zużytego gazu przez wszystkich odbiorców w Słupsku, Ustce i Sławnie w listopadzie 2002r. i w 2003r. Oba te miesiące charakteryzowały się podobnymi warunkami temperaturowymi (według własnych pomiarów średnia temperatura w listopadzie 2002r. wynosiła 4,09°C, a w listopadzie 2003r. wynosiła 4,17°C). Zarejestrowana na stacjach gazowych zasilających S., U. i S. objętość gazu dostarczona od-

biorcom w 2002r. (gaz GZ-35) była o 51% większa niż zarejestrowana w 2003r. (gaz GZ-50).

Bezpośrednie porównywanie stawek dla obu rodzajów gazów (bez uwzględnienia różnej kaloryczności), co daje w efekcie podwyżkę 70% jest niepoprawne. Analogicznie, nieprawidłowe byłoby porównywanie bez uwzględnienia różnic w kaloryczności cen jednostkowych węgla i koksu. Stwierdzenie, że „*zużycie gazu wysokometanowego GZ-50 jest porównywalne ze zużyciem gazu zaazotowanego GZ-35 dla osiągnięcia podobnych skutków grzewczych*” jest pozbawione jakichkolwiek podstaw merytorycznych.

Niepoprawnym jest również sumowanie procentowych skutków finansowych obu rozpatrywanych zdarzeń (jest to sprzeczne z zasadami matematyki) oraz odnoszenie wielkości średnich wyznaczonych dla obu grup odbiorców w stosunku do pojedynczych przypadków (zmiana opłat dla szczególnego przypadku może się różnić od średnie zmiany dla grup odbiorców).

W związku z nagłaśnianymi w mediach nieprawidłowymi wyliczeniami wzrostu opłat w wyniku zmiany rodzaju paliwa gazowego oraz wprowadzenia nowej taryfy, której przykładem jest błędnie sformułowana reklamacja załączona do wniosku Miejskiego Rzecznika Konsumentów, Spółka przeprowadziła szereg działań informujących. Rozesłano m.in. szczegółowe informacje do lokalnego radia i prasy, przedstawiciele Spółki brali udział w audycji radiowej oraz rozpoczęto rozsyłanie do odbiorców ulotek informacyjnych zawierających opis metody, która pozwala każdemu odbiorcy samodzielnie poprawnie wyznaczyć, jakie skutki finansowe poniósł w wyniku zmiany rodzaju gazu oraz wprowadzenia nowej taryfy.

Poniżej przedstawiono przykład poprawnego wyliczenia skutku finansowego zmiany rodzaju gazu oraz wprowadzenia nowej taryfy:

Klient zakwalifikowany do grupy taryfowej W-3 (wcześniej Z-3) w ciągu jednego miesiąca zużył 400 m³ gazu GZ-50. Faktura przy uwzględnieniu podatku VAT opiewa w tym przypadku na wartość 428,59 zł. Przy czym poszczególne składowe opłat wynoszą: należność za gaz 246,93 zł (400 m³ x 0,506 x 1,22), abonament 7,44 zł (1 miesiąc x 6,1 x 1,22), opłata przesyłowa stała 14,64 zł (1 miesiąc x 12 x 1,22), opłata przesyłowa zmienna 159,58 zł (400 m³ x 0,327 x 1,22). Poniżej przedstawiono obliczenia opłat jakie poniósłby Klient, gdyby w tym samym czasie pobierał gaz GZ-35 i płaciłby według stawek taryfy 1/2002.

Ilość gazu GZ-35: $400 \times 1,4 = 560 \text{ m}^3$,

należność za gaz: $560 \text{ m}^3 \times 0,3075 \text{ zł/m}^3 = 172,20 \text{ zł}$ (210,08 zł brutto),

abonament: 1 miesiąc 5,9 zł/miesiąc (7,20 brutto),

opłata przesyłowa stała: 1 miesiąc x 10 zł/miesiąc = 10 zł (12,20 zł brutto,

to,

opłata przesyłowa zmienna: $560 \text{ m}^3 \times 0,2015 \text{ zł/m}^3 = 112,84 \text{ zł}$ (137,66

zł brutto),

Razem do zapłaty 367,14 zł

Faktyczny wzrost opłat wynosi więc:

$428,58 - 367,14 = 61,44 \text{ zł}$, co stanowi 16,7% opłat przed przestawie-

niem gazu i zmianą taryfy.

Uwzględniając zmianę rodzaju gazu oraz wprowadzenie nowej taryfy dla prawidłowo wyregulowanego odbiornika przy zachowaniu tego samego zapotrzebowania energetycznego na gaz, nawet w sporadycznych, najbardziej niekorzystnych przypadkach wzrost całkowitych opłat dla odbiorców domowych nie powinien prze-

kroczyć 25%.

PSG, biorąc pod uwagę przedstawione powyżej informacje, w szczególności fakt błędnego wyliczenia przez Rzecznika skutków finansowych zmiany rodzaju gazu i wprowadzenia nowej taryfy przy niewłaściwym założeniu, że oba rodzaje gazu dostarczają taką samą ilość energii, uznała, iż udzieliła swoim klientom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej zmianie rodzaju gazu z zaazotowanego GZ-35 na wysokometanowy GZ-50 oraz o zmianie taryfy dla gazu wysokometanowego.

Organ antymonopolowy następnie wystąpił do Rzecznika z prośbą o ustosunkowanie się do wyjaśnień złożonych przez dostawcę gazu oraz o zajęcie stanowiska, czy w dalszym ciągu podtrzymuje swoje żądanie wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów przeciwko Spółce jak o przedstawienie dodatkowych dowodów potwierdzających przedstawione zarzuty.

Rzecznik w odpowiedzi, pismem z dnia 5 marca 2004r. poinformował, odnośnie działań podjętych przez Spółkę w związku ze zmianą rodzaju gazu, iż przedstawione przez Spółkę materiały w głównej mierze dotyczyły przekazania odbiorcom tylko informacji o planowanej zmianie gazu GZ-35 na gaz GZ-50 i technicznej stronie tej operacji. Nie odniesiono się w nich do finansowych skutków wymiany gazu tj. do ceny nowego gazu i wzrostu obciążeń finansowych dla odbiorców.

Rzecznik poinformował także, iż pismo Spółki o zmianie rodzaju gazu dotarło do Urzędu Miejskiego w Słupsku w dniu 14 sierpnia 2003r., tj. na 5 dni przed planowaną operacją. Powiadomienie władz miasta o planowanych zmianach w ostatniej chwili i bez uprzedzenia o skutkach jakie dotkną mieszkańców jednoznacznie wskazują, że Spółka zaniechała obowiązku udzielenia rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego była zobowiązana. Wedle Rzecznika, akcja informacyjna skierowana do dziennikarzy o zmianie gazu łącznie z prognozowanymi skutkami finansowymi polegała tylko na przesłaniu pisemnej informacji, z której wywnioskować jedynie można było, że płatności odbiorców za otrzymywany nowy rodzaj gazu wzrosną od 1,8% do 13%. O podobnym poziomie wzrostu płatności tj. o ok. 8% dla przeciętnego odbiorcy powtórzono w udzielonych przez Spółkę wywiadach prasowych.

Odnośnie materiału dowodowego przedstawionego przez PSG w kwestii działań Spółki związanych z wprowadzeniem nowej taryfy dla gazu wysokometanowego, Rzecznik wskazał, że konsumenci dowiedzieli się o tym fakcie za pośrednictwem prasy w dniu 22 września 2003r. Informacja ta odnosiła się tylko do podania terminu wejścia w życie nowej taryfy.

Również informacja zamieszczana na odwrocie faktur za gaz klientom podawała jedynie nowe ceny jednostkowe gazu w zł/m³ i nowe ceny stawek opłat stałych w zł/m-c i zmiennych w zł/m³, ale nie odnosiła się w żaden sposób do faktycznego wzrostu opłat jakie nastąpią po wprowadzeniu nowej taryfy.

Zarzut postawiony przez Spółkę Rzecznikowi, że przy wyliczeniu skutków finansowych związanych ze zmianą rodzaju gazu oraz wprowadzeniem nowej taryfy nie uwzględnił opłat stałych i abonamentowych nie zmienia - jego zdaniem - faktu, że obciążenia te przekraczają kilkakrotnie zapowiadane podwyżki przez Y. Natomiast brak uwzględnienia różnic w kaloryczności obu rodzajów gazu wynika z faktu, że konsumenci w celu osiągnięcia takich samych skutków grzewczych muszą zużyć podobną ilość m³ gazu wysokometanowego jaką wcześniej zużywali gazu zaazotowanego, a nie mniejszą jak informowała Spółka. Problem ten obiektywnie istnieje i jeżeli przyjmujemy, że gaz wysokometanowy odpowiada wskazywanej przez Spółkę kalo-

ryczności to przyczyną braku różnicy w ilości zużytego gazu może być wadliwie przeprowadzona wymiana dysz i innych elementów urządzeń gazowych zainstalowanych u komunalnych odbiorców gazu i zaniechanie ich regulacji po wymianie gazu. Ponadto Spółka powinna automatycznie przekwalifikować odbiorców gazu do właściwej grupy taryfowej w związku z założeniem, że jego zużycie spadnie o 40%.

Rzecznik poinformował ponadto, iż do operacji wymiany dysz zaangażowano w wielu przypadkach pracowników, którzy wcześniej mieli niewiele wspólnego z urządzeniami gazowymi, a cała akcja przebiegała pod presją czasu. Sprawdzenie i regulację urządzeń gazowych po ich dostosowaniu do pracy z nowym gazem przeprowadzono jedynie wyrywkowo.

Decyzję o przestawieniu odbiorców gazu z GZ-35 na GZ-50 podjął Zarząd Y i konsekwencją tego stanu rzeczy powinien być obowiązek dokonania, z własnej inicjatywy i na swój koszt, sprawdzenia urządzeń gazowych i ich regulacja we wszystkich gospodarstwach domowych.

Tym samym, reklamacje składane przez odbiorców gazu nie są błędnie sformułowane, a dodatkowo konsumenci masowo potwierdzili nimi fakt, że „nowy” gaz nie różni się kalorycznością od „starego”. Z tych reklamacji wynika generalny wniosek, że wzrost ceny jednostkowej gazu w związku z jego wymianą i wprowadzeniem nowej taryfy skutkuje w całości wzrostem obciążeń finansowych ponoszonych przez konsumentów niezależnie od tego, czy przy wyliczeniach brane były pod uwagę opłaty stałe i abonamentowe, czy nie. Zresztą, przedmiotem złożonego w Urzędzie wniosku jest zaniechanie przez X udzielenia rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o finansowych skutkach dokonanych zmian, a niedociągnięcia w wyliczeniach są właśnie konsekwencją tych zaniechań.

Ponadto, w opinii Rzecznika informacje dostawcy gazu z dnia 1 grudnia 2003r., w kwestii zmiany rodzaju gazu, skutków finansowych i wprowadzeniu nowej taryfy, przekazane do redakcji „Głosu Słupskiego” i radia były o kilka miesięcy spóźnione, a jej adresatami powinni być wszyscy odbiorcy komunalni gazu. Ulotki informacyjne stanowiące o tym, X zaczęła rozsyłać do konsumentów „prawdopodobnie w lutym 2004r.”, a jej obowiązkiem było dostarczenie takiej informacji konsumentom niezwłocznie po wymianie gazu i zatwierdzeniu przez URE nowej taryfy dla paliw gazowych tj. najpóźniej w drugiej połowie września 2003r.

Rzecznik przesłał jednocześnie kasetę magnetofonową z fragmentem nagrania z wywiadu, jakiego udzielił przedstawiciel X dla „Radia Gdańsk” w maju 2003r. Z wywiadu tego wynika, że zmiana rodzaju gazu skutkować będzie dla konsumentów wzrostem ceny o ok. 8%. Wypowiedź taka w jego mniemaniu mogła „uśpić” czujność odbiorców komunalnych gazu, którzy nie oprotestowali planów X. Dowodzi to również, że X nie dopełniła obowiązku udzielenia rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej zmianie gazu.

Wyniki przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, mimo rozbieżności w ocenach zaistniałej sytuacji przez Rzecznika i Spółkę, nie wskazały jednoznacznie, aby złożony przez Rzecznika wniosek przeciwko dostawcy gazu o wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, uznać za bezzasadny. Stąd organ antymonopolowy wszczął, w dniu 25 marca 2004r. na wniosek Rzecznika postępowanie przeciwko przedsiębiorcy X w G., w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez:

- ✓ naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej zmianie rodzaju gazu

- z zaazotowanego GZ-35 na wysokometanowy GZ-50 i skutkach finansowych planowanej zmiany dla indywidualnych odbiorców gazu,
- ✓ naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o planowanej podwyżce cen gazu wysokometanowego GZ-50 i skutkach finansowych planowanej podwyżki dla odbiorców komunalnych gazu, co może stanowić naruszenia art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie [...].

Urząd postanowił również w dniu 25 marca 2004r. o zaliczeniu w poczet dowodów w postępowaniu w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów prowadzonym na wniosek Miejskiego Rzecznika Konsumentów przeciwko przedsiębiorcy X w G., informacje uzyskane przez Prezesa Urzędu w postępowaniu wyjaśniającym (sygn. akt jw.) oraz w wystąpieniu Pana A z S. do UOKiK – Delegatury w Gdańsku (za pośrednictwem Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Słupsku), sygn. sprawy RGD.051-24/04. (dowód – k.50-59).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Spółka ponadto poinformowała, iż ewidencja i rozliczanie odbiorców gazu prowadzone są przy pomocy programu komputerowego Systemu Obsługi Inkasa. Numery inwestycyjne nadawane są kolejno odbiorcom, z którymi zawiera się umowy sprzedaży gazu. System ten został wdrożony w Rejonie Gazowniczym w Słupsku w 1998r., a numery ewidencyjne nadawane były kolejnym odbiorcom wg tras odczytowych.

Spółka przedstawiła zestawienia odbiorców wg numerów ewidencyjnych i adresów gazomierzy u odbiorców; historie rachunków odbiorców w poszczególnych grupach taryfowych; jak i duplikaty wystawianych faktur dla tych odbiorców wraz ze stosownym przeliczeniem wielkości nowych opłat w związku ze zmianą rodzaju gazu i wprowadzeniem nowej taryfy dla gazu.

W dniu 21 czerwca 2004r. organ antymonopolowy zawiadomił strony postępowania o zakończeniu zbierania materiału dowodowego. Pracownicy Spółki zapoznali się z aktami prowadzonej sprawy, a ponadto uzupełnili złożony wcześniej materiał dowodowy o informacje pochodzące z serwisu internetowego Oddziału Spółki (www.gazownia.qdansk.pl).

W dniu 31 marca 2003r. w serwisie internetowym umieszczona została informacja dot. „przejścia z gazu ziemnego zaazotowanego (GZ-35) na gaz ziemny wysokometanowy (GZ-50) na terenie działania jednostki organizacyjnej Oddziału Spółki w S.”(dowód – k. 64 i k. 66).

W dniu 11 grudnia 2003r., zamieszczono dla odbiorców gazu ze S., U. i i S. w Internecie ulotkę informacyjną z opisem poprawnego wyliczenia zmiany wysokości rachunków za gaz spowodowanych zmianą rodzaju dostarczanego gazu oraz arkusz kalkulacyjny umożliwiający obliczenie należności za pobrany gaz przy zmianie rodzaju gazu z GZ-35 na G-50 (dowód – k. 64 i k. 67).

Ponadto w dniu 31 marca 2003r. został umieszczony kalkulator umożliwiający proste i szybkie przeliczenie należności za pobrany gaz odbiorców z grup taryfowych z grup taryfowych od W-1 do W-4 w odniesieniu do poprzednich grup taryfowych Z-1 do Z-4 (dowód – k. 64 i k. 68).

Mając na uwadze fakt, że przedmiot sporu w dużej mierze dotyczy materii uregulowanej ustawą Prawo energetyczne, w szczególności w zakresie stosowanych stawek i opłat za gaz, organ antymonopolowy zwrócił się do Urzędu Regulacji Ener-

getyki z prośbą o wyrażenie merytorycznej opinii, zwłaszcza w kwestii prawidłowości wyliczeń opłat za gaz, dokonanych przez Rzecznika i X.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów [...] określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów (art. 1 ust. 1).

Instrumenty przewidziane przepisami ustawy gwarantują możliwość podjęcia bezpośredniej ochrony konsumentów, których prawa mogą zostać istotnie ograniczone poprzez określone zachowania przedsiębiorców, wykorzystujących posiadaną przewagę kontraktową w kontaktach z nieprofesjonalnymi uczestnikami rynku w dwojakiego rodzaju sytuacjach, tj. wówczas, gdy przedsiębiorcy ci:

- ✓ nadużywają zajmowaną na rynku pozycję dominującą poprzez stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw (art. 8 ust. 2 pkt. 7 - praktyka ograniczająca konkurencję),
- ✓ stosują praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, za którą uważa się w szczególności [...] naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji [...] (art. art. 23a ust.2

Zgodnie z art. 23a ust.1 ustawy antymonopolowej: *„Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów”*.

Dla udowodnienia tej kategorii praktyk nie jest konieczne wykazanie, że przedsiębiorca je stosujący zajmuje szczególną, kwalifikowaną (dominującą) pozycję na rynku. W tym przypadku koniecznym i wystarczającym jest spełnienie przesłanki, że kwestionowanymi działaniami przedsiębiorcy dotkniętych jest większość klientów wchodzących z nim w stosunki danego rodzaju. Należy przy tym wskazać, że ustalając katalog zachowań, definiowanych jako praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca posłużył się zwrotem *„w szczególności”*, co oznacza, że ma on charakter otwarty, a wskazane w nim rodzaje praktyk uznać należy jedynie za przykładowe.

Nie ulega wątpliwości, że w rozpatrywanej sprawie mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów, bowiem dotyczy ona wszystkich, niezależnie od grup taryfowych, indywidualnych odbiorców gazu w S., S. i U.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie prawnej. Zakazane są więc takie zachowania przedsiębiorców, które naruszają uprawnienia nieprofesjonalnych uczestników rynku, poprzez stosowanie wobec nich działań:

- ✓ sprzecznych z prawem, a więc zakazanych na mocy innych przepisów. (w art. 23a ustawy nie ma odwołania do konkretnych ustaw, ani wskazania innych przepisów, których przekroczenie lub niedopełnienie stanowiłoby przesłankę dla orzeczenia przez Prezesa UOKiK o stosowaniu niedozwolonych praktyk naruszających interesy konsumentów).
- ✓ stojących w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Jako „*sprzeczne z prawem*” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. „*Sprzeczne z prawem*” są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym (por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz pod redakcją Janusza Szwejki, Urząd Antymonopolowy, W-wa 1994, s.38-39).

Chociaż „*dobre obyczaje*” nie są normami prawnymi, to są jednak normami postępowania, które - podobnie jak „*zasady współżycia społecznego*” oraz „*ustalone zwyczaje*” - powinny obowiązywać wszystkich przedsiębiorców w obrocie gospodarczym (nie chodzi tu o przestrzeganie dobrych obyczajów *w ogóle*, ale zachowanie przez profesjonalnych uczestników rynku zasad uczciwości kupieckiej). O tym czy dane działanie obraża dobre obyczaje, decydują czynniki obiektywne i obojętne jest w zasadzie co sam działający sądzi o tej kwestii. Czyn pewien może być zatem uznany za przeciwny dobrym obyczajom, choćby działający nie miał świadomości, że czyn jego sprzeciwia się dobrym obyczajom i choćby działający z punktu widzenia subiektywnego nie ponosił winy co do tego braku świadomości (por. Ustawa o zwalczaniu....., s. 42-43).

Poczynione powyżej rozważenia prowadzą więc do wniosku, że bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, czy dobrymi obyczajami, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy.

Prawo konsumenta do informacji jest jedynym z jego zasadniczych praw, bowiem brak pełnej wiedzy uniemożliwia konsumentowi swobodę oceny i wyboru, ograniczając wolność jego decyzji rynkowych. „*Obowiązek informowania partnera o istotnych (z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących kontraktu, jego przedmiotu i treści, przedmiotu świadczenia, a także powinności czynienia tego w ten sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wpływa z obowiązku lojalnego kontraktowania, dotyczącego zarówno stadium przedkontraktowego, jak i wszelkich dalszych faz już istniejącego stosunku prawnego*” (E. Łętowska, Prawo umów konsumenckich, wyd. C.H. BECK 2002, s. 215 i nast.).

Miejski Rzecznik Konsumentów w Słupsku zarzucił X naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji: o „*planowanej zmianie rodzaju gazu z zaazotowanego GZ-35 na gaz wysokometanowy GZ-50*” i „*o planowanej podwyżce cen gaz wysokometanowego*”.

Podstawą do oceny legalności postępowania Spółki stanowi w przedmiotowym zakresie m.in. obowiązek zapewnienia pełnego dostępu do informacji.

W związku z tym ocenie poddano działania Spółki dotyczące wypełniania przez nią obowiązku przekazywania konsumentom pełnej, prawdziwej i rzetelnej informacji odnoszącej się do:

- 1) zmiany rodzaju gazu dostarczanego do sieci z GZ-35 na GZ-50,
- 2) skutków finansowych, jakie konsumenci muszą ponieść w związku ze zmianą rodzaju gazu oraz z wprowadzeniem nowej taryfy.

Ad. 1

Z zapisów § 11 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, obrotu paliwami gazowymi, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci gazowych oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. z 2000r., Nr 77, poz. 877) nie wynika, aby przedsiębiorstwa energetyczne w umowach sprzedaży paliw gazowych zawieranych z konsumentami miały obowiązek określać rodzaj dostarczanego gazu. Zgodnie bowiem z zapisem §11 tego aktu prawnego istnieje obowiązek zawarcia pisemnej umowy sprzedaży paliw gazowych, która powinna określać w szczególności:

- 1) strony zawierające umowę,
- 2) ilość paliwa niezbędną do utrzymania ruchu technologicznego urządzeń gazowych znajdujących się w obiekcie odbiorcy,
- 3) grupę taryfową według której będą dokonywane rozliczenia z tytułu sprzedaży paliw gazowych, sposoby prowadzenia rozliczeń, i obliczania należności oraz terminy regulowania należności,
- 4) terminy rozpoczęcia dostarczania paliw gazowych do obiektu oraz odczytów wskazań urządzeń pomiarowych,
- 5) szczegółowe warunki ustalania terminów przerywania dostarczania paliw gazowych i rozpoczynania dostarczania tych paliw po przerwie w dostarczaniu,
- 6) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności standardów jakościowych obsługi odbiorców,
- 7) termin ważności umowy oraz postanowienia zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia.

Wynika stąd, że rodzaj dostarczanego gazu nie został uznany przez normodawcę za istotny warunek umowy, a więc sama zmiana dostarczanego do sieci gazu z GZ-35 na GZ-50 nie pociągała za sobą konieczności wymiany dotychczas obowiązujących umów. Skoro więc skarżony przedsiębiorca tego nie uczynił, to trudno mu postawić uzasadniony zarzut bezprawności działania w tym zakresie. Samego bowiem braku określenia rodzaju gazu, w umowach zawieranych z konsumentami, nie sposób uznać za działanie sprzeczne z prawem, jako że taki obowiązek konkretnego oznaczenia nośnika energii nie jest zawarty w żadnych przepisach.

Brak zmiany warunków umowy nie oznacza jednak, że Spółka zaniechała przekazania konsumentom jakiegokolwiek informacji na temat planowanych zamierzeń związanych ze zmianą rodzaju dostarczanego gazu.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż Spółka podjęła następujące działania:

- ✓ w grudniu 2002r. X rozpoczęła na terenie rozdzielni gazu w S., S. i U. niezbędne prace, związane z przystosowaniem urządzeń gazowych do nowego rodzaju gazu. Spółka poinformowała o tym fakcie swoich odbiorców listownie (k.15). Odbiorca, po otrzymaniu ulotki, potwierdził jej odbiór na karcie inwentaryzacyjnej. Inwentaryzację przeprowadzono w terminie od dnia 10 lutego do dnia 20 maja 2003r.
- ✓ wraz z fakturami za gaz klienci otrzymywali ulotki informujące, że *„w dniach 18-19 sierpnia 2003r. nastąpi zmiana gazu [...]”. „Przystosowanie urządzeń gazowych do nowego rodzaju gazu zostanie przeprowa-*

dzzone nieodpłatnie dla grup taryfowych W-1 do W-4 przez wykwalifikowanych upoważnionych pracowników dostawcy gazu lub uprawnionych serwisantów urządzeń gazowych". Ulotka zawierała również informację, że „*O dokładnym terminie wymiany dysz i regulacji urządzeń gazowych odbiorcy gazu będą poinformowani w odrębnych ogłoszeniach wywieszonych na klatkach schodowych lub dostarczonych do skrzynek pocztowych*”. „*Zakończenie całości prac związanych z zamianą gazu nastąpi przed rozpoczęciem sezonu grzewczego*”. Treść ulotki była opublikowana również w dniu 31 marca 2003r. w Internecie (k.16 i 64),

- ✓ w dniu 7 lutego 2003r. w „Głosie Pomorza” ukazała się informacja, w której podano m.in. „*że przystąpiono do prac związanych z planowaną zmianą rodzaju gazu w sieci gazowej z ziemnego zaazotowanego (GZ-35) na ziemny wysokometanowy (GZ-50) dla odbiorców gazu z terenu Słupska, Ustki i Sławna*”(k. 17),
- ✓ w dniu 03.02.2003r. PSG wystosowała do Słupskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w Słupsku informację o przystąpieniu do prac związanych ze zmianą rodzaju gazu w sieci gazowej. Z treści pisma wynikało także, iż odbiorcy o terminie wykonania tych prac „*będą informowani odrębnymi ogłoszeniami na klatkach schodowych*”(k. 18).

W ocenie organu antymonopolowego informacje adresowane bezpośrednio do konsumentów (ulotki i faktury), a także uzyskiwane przez nich z innych źródeł, tj. za pośrednictwem mediów były na tyle wystarczające, że pozwalały przeciętnemu odbiorcy na uzyskanie podstawowej wiedzy nie tylko o zamierzonej zamianie gazu GZ-35 na GZ –50, o terminach jej wprowadzenia, ale również o zakresie związanych z tym prac w mieszkaniach (wymiana dysz w kuchenkach gazowych), jak i o zagrożeniach jakie może spowodować wprowadzenie nowego gazu do sieci przesyłowej przy uruchamianiu urządzeń grzewczych.

Uruchomienie akcji informacyjnej, przeprowadzonej wielokanałowo i w sposób kilkuetapowy, również przy użyciu indywidualnie adresowanych ulotek, na kilka miesięcy przed wprowadzeniem nowego rodzaju gazu do sieci skłania do przyjęcia stanowiska, że Spółka odpowiednio wcześniej zawiadomiła swoich odbiorców o mającej nastąpić zmianie, o której byli oni poinformowani w sposób pozwalający na zorientowanie się tak co do podstaw technicznych, jak i terminu jej wprowadzenia.

Kwestią, która wyłania się na tle istniejącego stanu faktycznego oraz obowiązujących przepisów, jest to, czy wobec braku obowiązku określenia rodzaju gazu w umowie dostawca może, bez narażania się na zarzut naruszenia prawa, wyłącznie w oparciu o własne decyzje, nie konsultowane z odbiorcami i bez uzyskania akceptacji z ich strony, jednostronnie zmienić parametry dostarczanego do sieci nośnika?

Aktem prawa normującym te zagadnienia jest ustawa Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003r. Nr 153, poz. 1504, Nr 203, poz. 1966 i z 2004r. Nr 29, poz. 257), która w art. 16 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 i 3 stanowi, że przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się m.in. przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych sporządzają dla obszaru swojego działania plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe. Plany te obejmują w szczególności przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci i ewentualnych nowych źródeł paliw gazowych przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw i energii u odbiorców. Ponadto, jak stanowi art. 16 ust. 6 te same ustawy projekty ww. planów podlegają **uzgodnieniu** z Prezesem URE [podkr. UOKiK]. Przewidziana ustawą pro-

cedura uzgodnieniowa przesądza o tym, że organ administracji nie ma uprawnień do władczego ingerowania w plany przedsiębiorstwa energetycznego, które w dużej części pozostają w obszarze jego suwerennych decyzji inwestycyjnych. Nie oznacza to jednak, że Prezes URE nie posiada jakiegokolwiek, choćby pośredniego, wpływu na kształt i kierunki tych planów. Wręcz przeciwnie, ich realizacja implikuje określone koszty funkcjonowania przedsiębiorstwa, a te z kolei są podstawą dla przyjęcia i zatwierdzenia, w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez ten organ, taryfy dla paliw gazowych. W przedmiotowej sprawie plan taki, w którym ujęto m.in. rozbudowę sieci gazowej na terenie Słupska na bazie gazu wysokometanowego GZ-50, przy równoczesnym wyeliminowaniu w tym rejonie gazu zaazotowanego GZ-35 został przez Spółkę przedstawiony Prezesowi URE.

Organ antymonopolowy, rozpatrując sygnalizowany wyżej problem, za całkowicie zasadne uznał podniesione przez skarżonego przedsiębiorcę argumenty, że władze PGNiG S.A. w Warszawie podejmując decyzję o wprowadzeniu do sieci gazu GZ-50 - zawsze dostępnego (import), bardziej kalorycznego od dotychczasowego GZ-35 (złoża krajowe na wyczerpaniu), ale także zwiększającego przepustowość dotychczasowych instalacji gazowych, kierowały się gwarancją zaspokojenia bieżących i przyszłych potrzeb ilościowych i jakościowych dotychczasowych odbiorców, jak również perspektywą rozwoju podległych jednostek (tu: Spółka) poprzez możliwość lepszego wykorzystania dotychczasowej sieci gazowej, a w przyszłości jej rozbudowę i zdobywanie nowych klientów, co przesądziło o zejściu z rynku dostaw gazu GZ-35 zaazotowanego, czyli rezygnacji z jednego produktu na rzecz drugiego. Decyzja ta, aczkolwiek uciążliwa dla konsumentów, zarówno ze względu na wykonywane bezpośrednio u odbiorców, przez Spółkę i jej kontrahentów, prace przystosowawcze urządzeń gazowych do spalania gazu GZ-50, była konieczna ze względu na ograniczone krajowe złoża gazu GZ-35 jak i zdarzające się przypadki braku zapewnienia ciągłości dostaw, szczególnie w okresie zimowym.

Podjęta przez Spółkę rezygnacja z jednego rodzaju produktu na rzecz drugiego była *de facto* wyjściem skarżonego przedsiębiorcy z rynku i wyborem innego towaru, technologicznie doskonalszego gwarantującego przy tym większe bezpieczeństwo dostaw. Sprawy z tego zakresu były również przedmiotem rozstrzygnięć podjętych przez Sąd Najwyższy, który m.in. rozpatrując sprawę spółdzielni mieszkaniowej przeciwko gminie, która wypowiedziała umowę na dostawę energii cieplnej do trzech budynków mieszkalnych, bez zapewnienia dostaw z innego źródła, w wyroku z dnia 7 lutego 2002r., sygn. akt I CKN 1002/99 uznał po pierwsze, że ustawa antymonopolowa „...nie daje podstaw do ingerowania w wewnętrzne stosunki przedsiębiorców. Do tej zaś sfery należy decyzja o zakończeniu działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, tylko wówczas, gdy ma on na danym rynku pozycję monopolistyczną. Tej oceny w niczym nie zmienia fakt, że chodzi o działalność z zakresu użyteczności publicznej”, po wtóre natomiast, że „... wskazana ustawa jest jedną z gwarancji konstytucyjnych zasad prowadzenia działalności gospodarczej i równości wobec prawa. Zasada swobody prowadzenia działalności gospodarczej oznacza zaś m.in. swobodę powzięcia decyzji o jej zaprzestaniu. Przeciwnie stanowiliby do nałożenia na przedsiębiorcę obowiązku kontynuowania działalności gospodarczej z uwagi na interes odbiorców”.

Mając to m.in. na uwadze organ antymonopolowy stoi na stanowisku, że skoro skarżona Spółka, powodowana uzasadnionymi względami ekonomicznymi – zaprzestała dostaw gazu zaazotowanego na rzecz wysokometanowego, to w żadnym

razie nie może być to uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, nawet wówczas, gdy nie mieli oni możliwości realnego wpływu na wybór rodzaju dostarczanego do ich mieszkań gazu. To samo dotyczy dostępu do informacji o planowanej zmianie, które to informacje – jak wykazało niniejsze postępowanie – rozpowszechniane były w sposób zwyczajowo przyjęty i na tyle skutecznie, by – przestrzegając sprawę z pozycji przeciętnego odbiorcy - konsument mógł uzyskać wiedzę, że od pewnego momentu do użytkowanych przez niego urządzeń popłynie gaz wysokometanowy.

Ad. 2

Rozpatrując zarzut Rzecznika, dot. m.in. braku przekazania odbiorcom pełnej informacji o skutkach finansowych zamierzonej zmiany rodzaju gazu oraz podwyżce cen i stawek opłat za gaz wysokometanowy GZ-50 (wprowadzeniu nowej taryfy), ustalono, iż Spółka podjęła następujące działania informacyjne w których podjęto problem wzrostu poziomu opłat. J tak:

- ✓ w dniu 6 sierpnia 2003r. w ulotce pt. „NOWY GAZ W SIECI” (k. 24) podano, że *„Nowy rodzaj gazu jest bardziej kaloryczny od dotychczas stosowanego, co oznacza spadek zużycia gazu przy wyższej cenie za jednostkę. W zależności od grupy taryfowej wzrost rachunku może nastąpić na poziomie od 1,8% do 13%”*,
- ✓ na łamach „Głosu Pomorza” z dnia 9-10 sierpnia 2003r. ukazała się notatka, że nowy rodzaj gazu będzie droższy, ale i bardziej kaloryczny przez co zużycie gazu zmniejszy się. *„Zdaniem Agaty Ostrowskiej, pełnomocnika PR Pomorskiej Spółki Gazownictwa, w zależności od grupy taryfowej wzrost rachunku może wynosić od 1,8 do 13 procent”*(k. 27),
- ✓ w redakcji gazety „Dziennik Bałtycki” gościli przedstawiciele Spółki w S., którzy odpowiadali na pytania zadawane przez zainteresowanych tą problematyką. W ich przekonaniu wzrost rachunków za „nowy” gaz, w zależności od grup taryfowych *„może nastąpić na poziomie od 1,8 proc. do 13 proc. Dla przeciętnych odbiorców szacuje się wzrost o ok. 8 proc. Przy okazji zyskuje się na czasie gotowania”*(k. 28).

Podjęte działania informacyjne przeprowadzone zostały jeszcze przed zmianą rodzaju gazu dostarczanego do sieci (18 sierpnia 2003r.) i należy przyjąć, że przedstawione w tych materiałach dane dot. szacowanego wzrostu opłat obrazowały jedynie skutki finansowe jakie odbiorcy będą ponosić w związku wyłącznie z tą zmianą. Prognozy te nie mogły bowiem uwzględniać konsekwencji płynących z decyzji Prezesa URE nr DTA-822/4250-A/2003/AK w sprawie Taryfy X, która opublikowana została dnia 16 września 2003r.

Mając to na uwadze w „Dzienniku Bałtyckim”, „Gazecie Wyborczej”, „Gazecie Pomorskiej”, „Gazecie Olsztyńskiej” i „Ekspresie Bydgoskim”, dwukrotnie w dniach 22 września i 30 września 2003r. Spółka zamieściła ogłoszenie z treści którego, klienci dowiedzieli się o wprowadzeniu w życie, z dniem 1 października 2003r., nowej Taryfy dla gazu wysokometanowego Nr 1. W jego treści zamieszczono informację, że *„Zmianie uległy ceny i stawki opłat za gaz oraz świadczoną usługę przesyłową. Opłaty za przyłączenie do sieci gazowej pozostają na niezmiennym poziomie”*. Klientów poinformowano również, że tekst „nowej” taryfy został umieszczony na stronie interne-

towej i jest udostępniony w punktach obsługi klienta. Odbiorcy otrzymają informacje o wysokości stawek i cen gazu wraz z kolejną fakturą za gaz (k. 31-32).

Wystąpienie w krótkim okresie kumulatywnego efektu wzrostu opłat będącego rezultatem zmiany rodzaju gazu i – następnie- taryfy – spowodowało wiele niejasności w kwestii opłat, co znalazło swój wyraz w publikacjach prasowych oraz w uwagach kierowanych przez odbiorców. W związku z tym, Spółka wraz z fakturami za gaz, począwszy od stycznia 2004r. przekazywała ulotkę w której zawarto m.in. następujące informacje:

- ✓ Gaz GZ-50 jest gazem bardziej kalorycznym w porównaniu z gazem GZ-35, w związku z czym posiada wyższą zdolność do wytwarzania ciepła podczas spalania. Dla uzyskania takiej samej ilości ciepła potrzeba o ok. 40% więcej gazu GZ-35 niż gazu GZ-50. Stosując przeliczenia na tę samą jednostkę energii gaz GZ-35 w poprzedniej taryfie Y Nr 1/2002 był tańszy od gazu GZ-50 średnio o około 10-16%, w zależności od grupy taryfowej.
- ✓ Nowa taryfa spowodowała wzrost cen dla indywidualnych odbiorców średnio o ok. 3%, przy czym dla odbiorców grupy taryfowej W-1 średnio o 8,9%, W-2 o 6,9%, W-3 o 1,6% i W-4 o 1,5%.

Na odwrocie ulotki dostawca przedstawił „*Sposób porównywania opłat za gaz GZ-50 z opłatami za gaz GZ-35*” oraz zawarł przykład wyliczeń wzrostu opłat po zmianie rodzaju gazu i wprowadzeniu nowej taryfy dla klienta zakwalifikowanego do grupy taryfowej W-3 (poprzednio Z-3), który – hipotetycznie - zużył w ciągu jednego miesiąca 400m³ gazu. Przy założeniu, że kaloryczność gazu GZ-50 jest o 40% wyższa od gazu GZ-35, faktyczny wzrost opłat wyniósłby 61,45 zł, co stanowiłoby 16,7% wzrostu opłat przed przestawieniem gazu i zmianą taryfy. Przedstawioną, przykładową symulację kosztów traktować należało więc jako prezentację algorytmu wyliczeń dla oszacowania wzrostu opłat, a nie jako jednoznaczne przyrzeczenie Spółki, że w rezultacie zmiany rodzaju gazu i taryfy opłaty dla każdego odbiorcy wzrosną o deklarowany procent.

W tym kontekście pojawia się istotna kwestia dotycząca tak sposobu, jak i zakresu informowania odbiorców przedsiębiorstwa energetycznego o zmianie taryf i czy informacja ta powinna dotyczyć zarówno cen, czy również opłat.

Biorąc pod uwagę kryterium „*sprzeczności z prawem*” w pierwszej kolejności należy wskazać na przepisy bezpośrednio regulujące sprawy dotyczące sposobu upubliczniania tych informacji.

Każdorazowa zmiana taryfy następuje w trybie określonym w ustawie Prawo energetyczne, która w art. 47 ust. 3 pkt 2 stanowi, iż Prezes URE ogłasza w Biuletynie URE, na koszt przedsiębiorstwa energetycznego, zatwierdzone taryfy dla paliw gazowych i energii elektrycznej – w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia taryfy:

Ponadto w art. 25 pkt 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 sierpnia 2000r. w sprawie [...] następująco określa się obowiązek informowania konsumentów „*Przedsiębiorstwo gazownicze, w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców, jest zobowiązane do nieodpłatnego udzielania informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnych taryf*”

Sprawy upowszechniania informacji o zmianach cen (taryf) były również przedmiotem orzeczeń Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W uzasadnieniu jednego z nich (por. np. wyrok SOKiK z dnia 7 stycznia 2004r., sygn. akt XVII Ama 22/03) Sąd podniósł m.in., że „...*umowa sprzedaży gazu zawierana z konsumentami*

powinna zawierać wszelkie istotne dla nich postanowienia oraz spełniać warunek jasności i jednoznaczności, co wynika z treści art. 384 i 385 § 2 Kodeksu cywilnego. Taryfę dla gazu za taki niewątpliwie wzorzec należy uznać. Odesłanie odbiorców do zapisów taryfy jest uzasadnione i nie stwarza dla konsumentów uciążliwości. Taryfa podlega publikacji w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki. Oznacza to, że ustawodawca przez fakt publikacji zagwarantował jej dostępność”.

Taryfa Spółki została zatwierdzona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, który czuwa nad prawidłowością ocen i stawek w niej zawartych, zapisów dotyczących standardów jakościowych obsługi odbiorców, a także prawidłowością wysokości należności związanych z nielegalnym poborem paliwa gazowego, a zatem nie może być uznana za niezgodną z prawem. Ponadto Spółka nie ograniczyła się do wskazania źródła publikacji, ale dodatkowo - wraz z fakturami - przekazała konsumentom wyciąg z obowiązującej taryfy dot. nowych cen za gaz i stawek opłat. Mieli oni więc możliwość bezpośredniego zapoznania się z tą częścią taryfy, która ich dotyczyła.

Biorąc pod uwagę te ustalenia zarzut o sprzeczności z prawem działań Spółki w analizowanym zakresie uznać należy za chybiony. Wnioskodawca, w złożonym wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, podniósł co prawda m.in. brak skutecznej informacji o skutkach finansowych planowanych zmian, tj. rodzaju i cen gazu przewidzianej w nowej taryfie, ale nie wskazał podstawy prawnej, na podstawie której przedsiębiorca jest zobowiązany do dokonania wiążącej go analizy.

Wymaga podkreślenia, że stawek ujętych w taryfie w żaden sposób nie można utożsamiać z samą opłatą wnoszoną m.in. przez konsumentów, bowiem są to zupełnie inne wielkości. Wysokość indywidualnych opłat wyraża się sumą: iloczynu stawki jednostkowej i wielkości rzeczywistego zużycia oraz opłaty przesyłowej i opłaty abonamentowej. Żaden przepis prawa nie nakłada na dostawcę dokonywania takich rachunków. Nie jest to też powszechnie panujący zwyczaj przyjęty w obrocie gospodarczym, by przedsiębiorcy, w tym funkcjonujący w warunkach monopolu naturalnego (gaz, woda, ciepło, energia elektryczna) przeprowadzali dokładne wyliczenia wzrostu opłat jeszcze przed planowaną zmianą stawek jednostkowych lub, jeśli już wykonali taką prognozę, była ona dla nich wiążąca. Precyzyjne określenie przez dostawcę *ex ante* wysokości przyszłych rachunków nie jest bowiem możliwe, a to z tego prostego względu, że wielkość zużycia jest wielkością zmienną, zależną tylko i wyłącznie od potrzeb i indywidualnych decyzji odbiorców zakwalifikowanych do danej grupy taryfowej. Z tych też powodów należało przyjąć, że dokonana przez zakład gazowniczy ocena wzrostu obciążeń finansowych gospodarstw domowych miała cechy jedynie szacunku, opartego - co prawda - na posiadanej wiedzy i doświadczeniu, ale obciążonego dużym ryzykiem błędu, jak zawsze, gdy operuje się na wartościach średnich danej wielkości. Ponadto mało miarodajne i niepoprawne merytorycznie wydaje się być stosowanie analogii przy ustalaniu wielkości zużycia gazu w odniesieniu do tych samych okresów z lat ubiegłych, gdyż wpływ na wysokość poboru mają takie zmienne parametry jak: temperatura zewnętrzna, sprawność urządzeń wykorzystywanych przez odbiorcę, czy zmienne zachowania konsumentów.

Z drugiej strony, dysponując wiedzą o nowej taryfie klienci Spółki mogli dokonać indywidualnej, bardziej zbliżonej do rzeczywistości prognozy wysokości

przyszłych opłat, posługując się algorytmem wyliczeń zawartym m.in. w ulotce informacyjnej oraz określając planowane indywidualne zużycie gazu

Dlatego też, w ocenie organu antymonopolowego, za nieuprawnione należało uznać twierdzenie, by Spółka - nawet jeśli zrezygnowałaby z dokonywania symulacji wzrostu opłat i jej upubliczniania – działała w ten sposób w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami. Wskazać przy tym należy, jedynie taryfa i umowa sprzedaży gazu mają moc obowiązującą zarówno dostawcę jak i odbiorcę.

Organ antymonopolowy rozważył również, czy Spółka, decydując się na upowszechnienie własnych wyliczeń dot. przeciętnego wzrostu rachunków, przekazała swoim odbiorcom informacje nieprawdziwe bądź wprowadzające w błąd, a więc działała w sprzeczności z dobrymi obyczajami.

Mając na uwadze fakt, że przedmiot sporu w dużej mierze dotyczy materii uregulowanej ustawą Prawo energetyczne, w szczególności w zakresie stosowanych stawek i opłat za gaz, organ antymonopolowy zwrócił się również do Urzędu Regulacji Energetyki z prośbą o wyrażenie merytorycznej opinii, zwłaszcza w kwestii prawidłowości wyliczeń opłat za gaz, dokonanych przez Rzecznika i PSG.

W odpowiedzi Północny Oddział Terenowy URE w Gdańsku (k. 42-43) zaają następujące stanowisko:

- ✓ Nie można oceniać zwiększonych opłat klientów poprzez porównywanie ze sobą poszczególnych cen i stawek opłat w grupach taryfowych poprzedniej taryfy z nową. Skutki te należy oceniać na podstawie wzrostu średniej opłaty (lub średniej ceny), którą odbiorcy są obciążani za dostarczany im gaz. Ta zaś stanowi iloczyn opłat ustalonych dla danej grupy odbiorców na podstawie cen i stawek opłat z nowej taryfy i ilości gazu pobranego przez tę grupę odbiorców.
- ✓ Należy dodatkowo uwzględnić kaloryczność gazu. Gaz GZ-50 różni się od gazu GZ-35 ilością wytwarzanego ciepła w procesie spalania. Dla gazu GZ-35 faktyczne średnie ciepło spalania od szeregu lat utrzymuje się na poziomie ok. 28 MJ/m³, natomiast Gaz GZ-50 charakteryzuje się ciepłem spalania w wysokości 39,5 MJ/m³. Z porównania kaloryczności gazu wynika, iż w celu uzyskania tej samej ilości ciepła „należy spalić nieco ponad 40% więcej gazu GZ-35 niż GZ-50”. Oznacza to także, że 1 m³ gazu zaazotowanego o ciepłe spalania w wysokości 28 MJ/m³ odpowiada 0,7089 m³ gazu wysokometanowego o ciepłe spalania w wysokości 39,5 MJ/m³.

URE, w celu pokazania rzeczywistych podwyżek opłat spowodowanych zmianą rodzaju gazu i wprowadzeniem nowej taryfy, dokonał porównania opłat wnoszonych przez odbiorców zakwalifikowanych poprzednio do grup od Z-1 do Z-3 (tylko w tych grupach rozliczane są gospodarstwa domowe), a obecnie W-1 do W-3, co prezentują zestawienia zawarte w tabeli 1 i 2.

Tabela 1

Symbol w grupie taryfowej	Z-1	Z-2	Z-3	W-1	W-2	W-3
Przeciętne zużycie w grupie [m ³]	300	800	2 200	212,7	567,1	1 559,5

Cena gazu [zł/m ³]	0,3100	0,3100	0,3075	0,5170	0,5170	0,5060
Stawka opłaty zmiennej [zł/m ³]	0,2255	0,2050	0,2015	0,3980	0,3760	0,3270
Stawka opłaty stałej [zł/m-c]	3,0	4,7	5,9	1,10	3,15	12,00
Stawka opłaty abonamentowej [zł/m-c]	1,0	2,5	10,0	3,7	5,4	6,1
Opłata roczna netto [zł]	208,7	498,4	1310,6	252,2	609,0	1,516,3

Źródło: URE - OT Gdańsk

Tabela 2

Wzrost opłat dla odbiorców grupy o symbolu		[%]	w [zł] w skali	
poprzednio	obecnie		roku	miesiąca
Z-1	W-1	20,9	43,53	3,63
Z-2	W-2	22,2	110,61	9,22
Z-3	W-3	15,7	205,66	17,14

Źródło: URE - OT Gdańsk

Z powyższej tabeli wynika, iż zmiana rodzaju gazu i nowa taryfa Spółki dla gazu wysokometanowego spowodowała wzrost opłat odbiorców we wszystkich grupach taryfowych średnio o ok. 19,6%.

Ponadto, dla określenia rzeczywistych skutków zmian warunków świadczenia usług dostawy gazu, organ antymonopolowy zobligował Spółkę do przedstawienia rachunków wystawianych odbiorcom w grupach taryfowych Z-1 do Z-4 w okresie obowiązywania poprzedniej taryfy i w czasie, gdy do sieci dostarczano gaz zaazotowany GZ-35 oraz rachunków tych samych klientów (już w grupach taryfowych W-1 do W-4) w okresie obowiązywania już nowej taryfy za gaz wysokometanowy GZ-50.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że procentowy wzrost opłat (rachunków) za gaz dla badanych odbiorców w Słupsku, Ustce i Sławnie w poszczególnych grupach taryfowych kształtował się na poziomie:

- ✓ W-1 w odniesieniu do Z-1 w przedziale: 19,73-21,88%,
- ✓ W-2 w odniesieniu do Z-2 w przedziale: 18,79-23,27%,
- ✓ W-3 w odniesieniu do Z-3 w przedziale: 16,30-16,78%,
- ✓ W-4 w odniesieniu do Z-4 w przedziale: 17,24-18,62%.

Tak więc wyniki płynące z analizy faktur włączonych do materiału dowodowego, a wystawianych odbiorcom z grupy taryfowej W-3 są zbieżne z szacunkami zawartymi w ulotce informacyjnej rozprowadzanej w styczniu 2004r. , a więc zarzut, że Spółka wprowadzając zmiany warunków dostawy gazu wprowadzała swoich odbiorców w błąd, poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych, nierzetelnych i niepełnych informacji co do skutków tych zmian nie znalazł potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu oceniając, że okoliczności określone w art. 23a ustawy nie zachodzą stwierdził, że zarzucana przez Rzecznika praktyka nie narusza zbiorowych interesów konsumentów i orzekł jak w sentencji.

Odrębną kwestią, wykraczającą poza ramy niniejszego rozstrzygnięcia, jest kwestionowana przez Rzecznika, a deklarowana przez Spółkę kaloryczność gazu GZ-50. Otóż zgodnie z § 24 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 sierpnia 2000r. w sprawie szczegółowych warunków [...] „*W razie zastrzeżeń dotyczących jakości dostarczanych paliw gazowych, o której mowa w § 23 odbiorca może zażądać wykonania badania ich jakości w niezależnym laboratorium badawczym posiadającym akredytację jednostki certyfikującej, uzyskaną zgodnie z odrębnymi przepisami*”. Ponadto na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo energetyczne „*kontrolowanie parametrów jakościowych dostaw i obsługi odbiorców w zakresie obrotu paliwami gazowymi i energia elektryczną*” należy do kompetencji i obowiązków Prezesa URE. Nic więc nie stoi na przeszkodzie, by Rzecznik podtrzymując swoje zastrzeżenia dot. zaniżonej kaloryczności gazu rozważył możliwość pośredniego skorzystania z tych procedur.

Pouczenie: Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy antymonopolowej w związku z art. 479²⁸ § 2 K.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Gdańsku w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymują:

1. Miejski Rzecznik Konsumentów
Plac Zwycięstwa 3
76-200 Słupsk
2. X w G.

